

Kuntien tarjoamat osallistamisen menetelmät kyselytiedon valossa

Avoin demokratia –verkosto 7.11.2025

Marianne Pekola-Sjöblom, tutkimuspäällikkö, Kuntaliitto

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamis- mahdollisuuksien juridiset raamit ovat kohdillaan

Yhtenäistävästä kunnallista mahdollistaviin kuntalakeihin (1976 -> 1995 -> 2015)

Kunnallislaki 953/1976:

Luku 1: Yleisiä säännöksiä

- Äänioikeus (16 §)

Luku 3: Asioiden Käsitteleminen

- Kunnan jäsenten aloitteet (35 §)
- Tiedotustoiminta (36 §)

Kuntalaki 365/1995:

Luku 4: Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus

- Äänioikeus ja äänestys-oikeus (26 §)
- **Osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuudet** (27 §)
- Aloiteoikeus (28 §)
- Tiedottaminen (29 §)
- **Kunnallinen kansanäänestys** (30 §)
- **Kansanäänestysaloite** (31 §)

Kuntalaki 410/2015:

Luku 5: Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus

- Äänioikeus kuntavaaleissa (20 §)
- Äänestys-oikeus kunnallisessa kansanäänestyksessä (21 §)
- Osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuudet (22 §)
- Aloiteoikeus (23 §)
- Kunnallinen kansanäänestys (24 §)
- Kansanäänestysaloite (25 §)
- **Nuorisovaltuusto** (26 §)
- **Vanhusneuvosto** (27 §)
- **Vammaisneuvosto** (28 §)
- Viestintä (29 §)

(Jo) 30 vuotta sitten lausuttua perustelua osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevalle kuntalain 22 pykälälle

”Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. ....”

HE 192/1994:

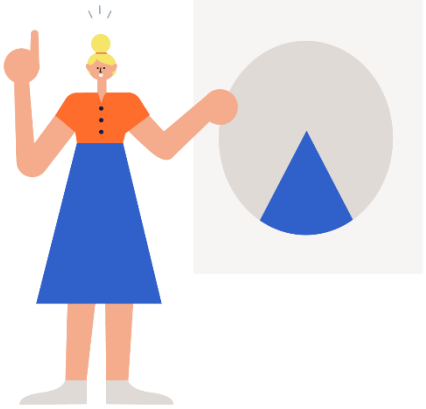
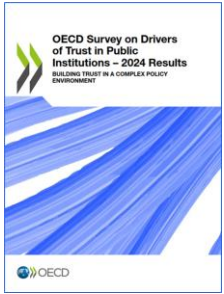
”Kuntien pitää kehittää myös vapaamuotoisia menettelytapoja kuntalaisten kuulemiseksi ennen päätöksentekoa.”

”Tavoitteena tulisi olla sellainen päätöksenteko- ja valmistelukulttuuri, jossa vastuunsa kantava edustuksellinen järjestelmä selvittää ennen päätöksentekoa riittävän huolellisesti ja tasapuolisesti eri intressipiirien ja kuntalaisten näkemykset.”

Demokratian haasteet ovat myös kuntademokratian haasteita

OECD:n luottamusraportti 2024:

Ainoastaan 38% suomalaisista kokee, että heillä on mahdollisuus tuoda kuuluviin oman mielipiteensä kunta- tai aluehallinnossa tehtäviin, paikallisyhteisöön vaikuttaviin päätöksiin.

➤ Osuus on hieman heikompi kuin OECD-maissa keskimäärin.

- **Kansalaisten osallistumista päätöksentekoon kehitettävä edelleen.**
- **Julkisen vallan viestittävä toiminnastaan ja uudistuksista paremmin.**

OECD:n Suomelle antamia politiikkasuosituksia 2024

Kuntalaistutkimus 2024:

**Kuntalaisista ainoastaan 20 %
eli joka viides kokee, että oma kunta
tarjoaa *riittävästi tietoa kuntalaisten
osallistumismahdollisuuksista*
kunnan palvelujen suunnitteluun,
kehittämiseen ja päätösten
valmisteluun.**

Kuntapäättäjien suhtautuminen suoraan demokratiaan liittyviin toimintatapoihin ja/tai kehittämistoimenpiteisiin on varsin myönteistä – ainakin lähtökohtaisesti.

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden suhtautuminen suoraan demokratiaan liittyviin toimenpiteisiin. % vastanneista suhtautuu myönteisesti. (N=1571-1643)

Miten kunnat osallistavat kuntalaisia vaalien välillä?

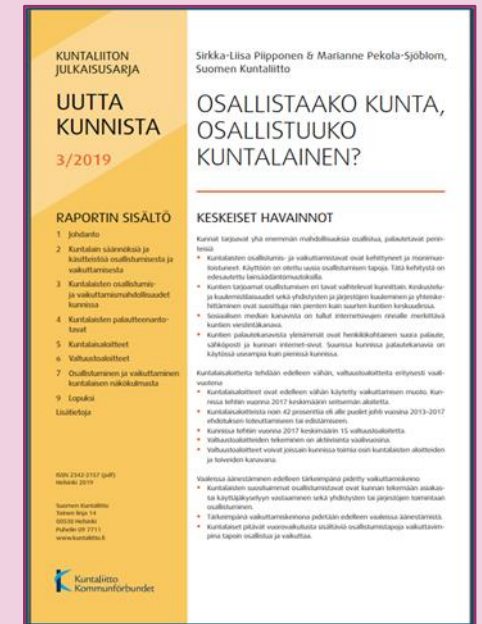
Kuntaliitto 2025:

Faktakysely kunnille kuntalaisten osallistamisesta

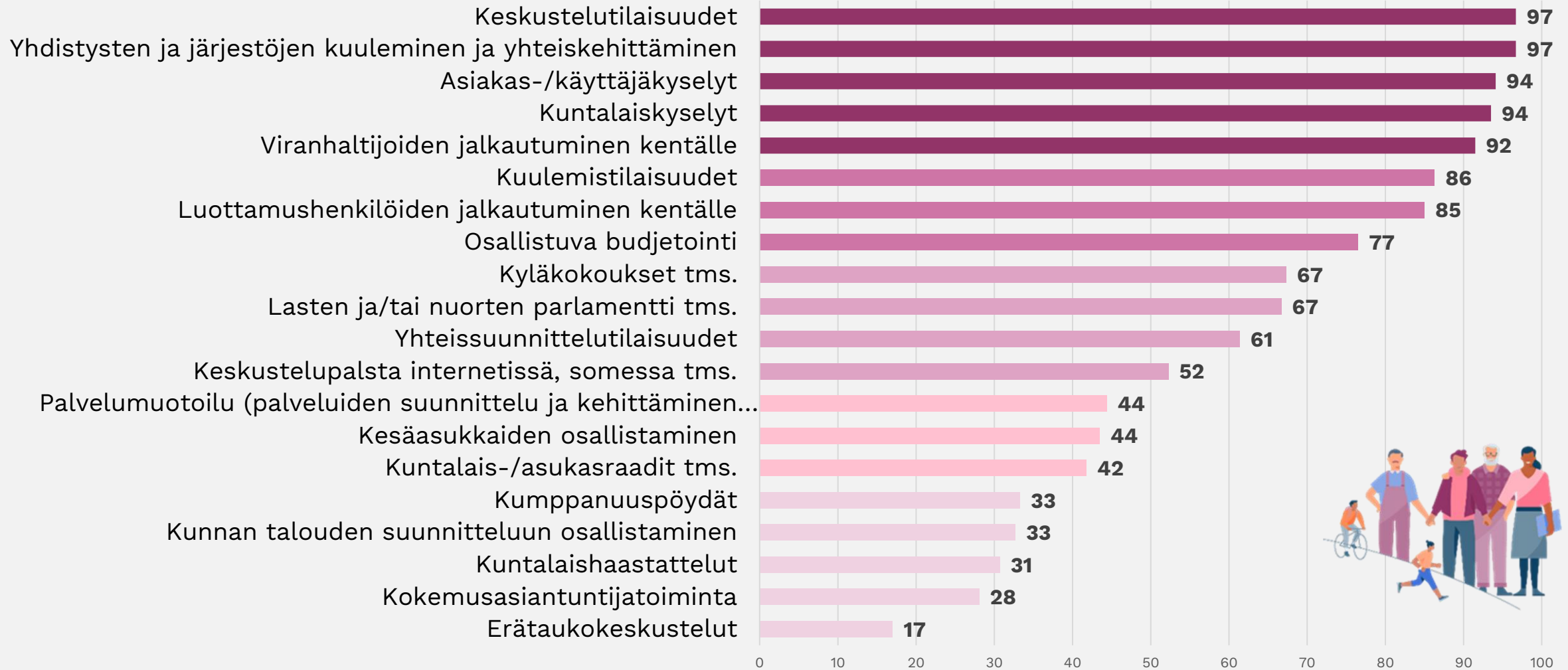
- ✓ **Kunnissa käytössä olleet kuntalaisten osallistamistavat**
- ✓ **Palautteenantotavat**
- ✓ **Oikeusministeriön osallisuuspalvelujen käyttö**
- Kuntalais- ja valtuustoaloitteet 2021-2024
- Kokousten julkisuus

Edellinen kattava raportointi vuodelta 2019:

Osallistaako kunta, osallistuuko kuntalainen?

Kunnissa käytössä olevien kuntalaisten osallistamis- ja vaikuttamistapojen yleisyys valtuustokaudella 2021-2025. (% vastanneista, N=153)

Yleisimmät suorat osallistamisen tavat ovat käytössä kattavasti kaikenkokoisissa kunnissa.

Esimerkkejä kuntien antamista kunnista

- ✓ *Pienessä kunnassa kuntalaiset ottavat yhteyttä luottamushenkilöihin, jotka tuovat toiveet yms. viranhaltijoiden tietoon.*
- ✓ *Kuntalaisilta tulee viestiä henkilöstölle ja luottamushenkilöille toiveista.*
- ✓ *Kommunen är liten och har ett stort antal ledamöter från olika byar i kommunen, steget till beslutsfattare och tjänstemän är lågt.*
- ✓ *Monipuolisesti kehitämme uusia osallistamisen muotoja.*
- ✓ *Käytämme monessa asiassa keskusteluiltoja tai muita infoja.*

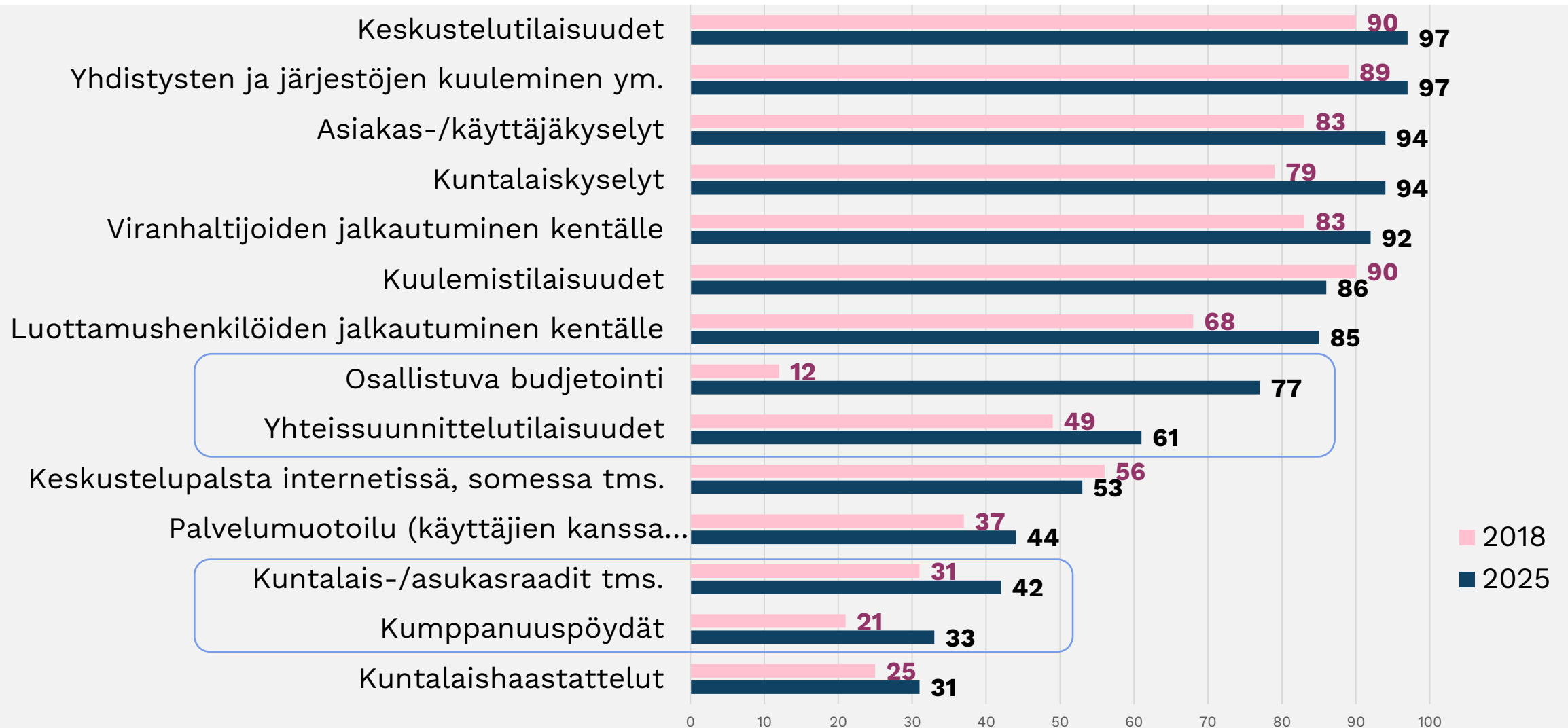
**Useimpien osallistamisen tapojen
käyttö on yleistynyt vuodesta 2018.**

**Osallistuva budjetointi noussut harvojen
kuntien käyttämästä tavasta
hyvin yleiseksi osallistamisen tavaksi.**

Kunnissa käytössä olleiden kuntalaisten osallistamis- ja vaikuttamistapojen yleisyys v. 2018 sekä valtuustokaudella 2021-2025.

(% vastanneista, N-2018=187-194; N-2025=153)

**Kunnissa on käytössä
keskimäärin
12
erilaista kuntalaisten
osallistamisen tapaa**

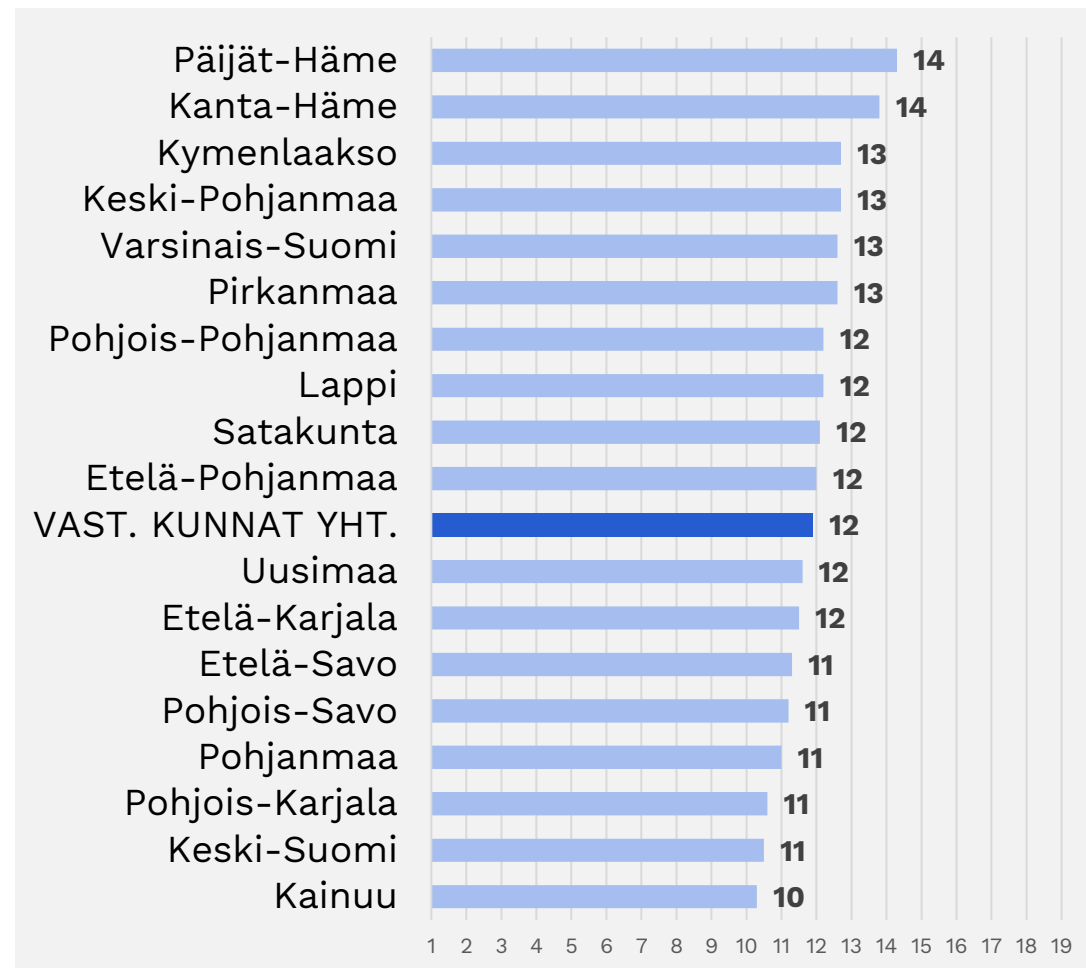
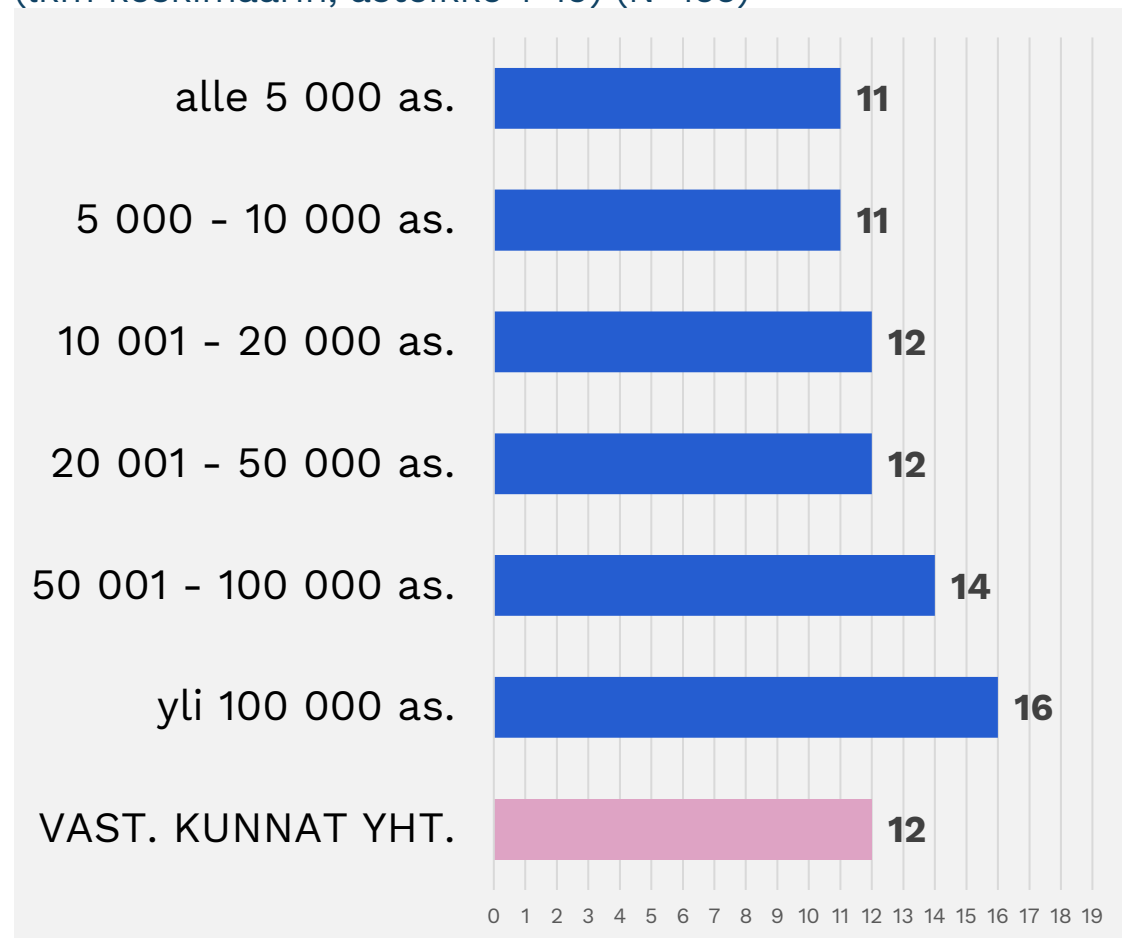

Kunnissa on ollut tarjolla keskimäärin 12 erilaista kuntalaisten osallistamisen tapaa valtuustokaudella 2021-2025.

- tarjolla olevien määrät vaihtelevat erikokoisissa kunnissa ja eri maakunnissa

(lkm keskimäärin, asteikko 1-19) (N=153)

Esimerkkejä kuntien tarjoamista osallistamisen tavoista

SKIDIDIALOGI

Skidialogi on Lahdessa kehitetty, Erätauko-keskusteluun pohjautuva, lapsille ja nuorille suunnattu rakentavan keskustelun malli.

Skidialogi kokoaa lapset, nuoret ja heidän parissaan toimivat ja asioista päättävät aikuiset tasavertaisina rakentamaan yhteistä ymmärrystä dialogin äärellä.

Lasten ja nuorten ääni kuuluville!

Kuuntele, älä luo ratkaisuja etukäteen.

SKIDIDIALOGIIN OSALLISTUNUT

Aikuiset mukaan dialogiin!

Kiva keskustella dialogissa, jossa kaikki ovat oikeasti läsnä.

SKIDIDIALOGIIN OSALLISTUNUT

TAVOITTEET

- Antaa aikaa aidan dialogin ympärille.
- Lisätä ymmärrystä ja hyvinvointia.
- Vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Kehittää tunne- ja vuorovaikutustaitoja.
- Luoda yhteistä ymmärrystä osallistua

Vuoden 2025 nuoren vaikuttajan haku on avautunut

22.10.2025

Vuoden nuorta vaikuttajaa tai vaikuttajien ryhmää haetaan jälleen. Vuoden nuori vaikuttaja -palkinnolla halutaan nostaa esiin hämeenlinnalaisia nuoria ja heidän tekojaan. Palkinnon saajaa voit ehdottaa perjantaihin ...

Skidialogi toi oppilaat ja aikuiset yhteen keskustelemaan puhelimen käytöstä koulussa

12.11.2024

Lohjalla perusopetuksen oppilaita ja koulujen aikuisia kolmelta koulualueelta (Mäntynummi, Laurentius, Etelä-Lohja, jossa mukana myös ruotsinkieliset koulut), kokoontui 9.10. kolmeen dialogiin keskustelemaan puhelinten roolista koulun arjessa.

Lasten ja nuorten osallistamista, mm:

- Skidialogit
- Partiolaisten tutustumisvierailuja lasten ajatusten keräämiseksi
- Jalkautuminen nuorisotilaan, missä lapset ja nuoret pääsivät rakentamaan legoilla ja kertomaan ideoitaan torin suunnittelua varten.
- Lasten ja nuorten terveisiä valtuutetuille mm. videoterveisinä.

16.10.2025 klo 16:05 | UUTISSET

Lapset ja nuoret pohtivat kaupunginvaltuutettujen kanssa, miten päätöksentekoon voi vaikuttaa – vielä mahtuu mukaan

Uudenlaiselle dialogille säsäyksen antoi valtuustotaloite, jossa esitettiin, että kaupunki vahvistaa lasten ja nuorten ymmärrystä ja osallisuutta kunnallisessa päätöksenteossa. Lisäksi eduskunnan kanslia on julkaissut syyskuussa demokraatiakasvatuksen vision: tieto, tahto ja toiminta. Dialogin avulla sitä tuodaan tutuksi ja paikalliseen käytäntöön.

Turku kehittää kaupunkia kuulemalla lapsia ja nuoria

Lasten ja nuorten ajatuksia ja kokemuksia kuullaan Turussa Skidialogeissa, jotka ovat rakentavan keskustelun menetelmiä lasten ja nuorten osallistamiseksi. Syksyllä 2024 keskustelun aiheina olivat hyvinvointi, perustaidot ja turvallisuus.

ARTIKKELI | 17.6.2025

Tuusulan peruskouluissa panostetaan turvalliseen arkeen

Lasten ja nuorten kokemus turvallisuus on tärkeä asia tuusulalaisissa peruskouluissa. Turvallinen ympäristö on oppilaiden keskittymisen ja oppimisen. Kuluneen lukuvuoden aikana kouluissa on toteutettu Skidialogi-keskustelut, joiden aiheena on ollut turvallisuus, osallisuuden muodot ja oppiminen.

Jeppis Gallup

Pietarsaaren kaupunki on ottanut käyttöön JEPPIS GALLUP -asukaspaneelin osana asukkaiden osallisuuden lisäämistä. Kaikki Pietarsaassa asuvat voivat liittyä paneeliin.

Paneeliin rekisteröityneet saavat joka toisen keskiviikon sähköpostiviestin, jossa on linkki viikon kysymykseen. Viikon kysymys käsittelee aina yhtä asiaa kerrallaan. Viikon kysymykseen on aikaa vastata seuraavan viikon sunnuntaihin saakka. Kysymykseen on oltava helppo vastata, joten keskitymme ainoastaan yhteen asiaan kerrallaan. Paneeliin tulee rekisteröityä, mutta viikon kysymyksiin voi sen sijaan vastata nimettömänä. Viikon kysymykseen voi myös vastata osallistumatta paneeliin. Tällöin ei kuitenkaan saa sähköpostiviestiä, kun uusi nähtävillä.

Pääset rekisteröitymään paneeliin [tästä](https://pietarsaari.fi/hallinto-ja-paatoksenteko/hallinto/jeppis-gallup).

<https://pietarsaari.fi/hallinto-ja-paatoksenteko/hallinto/jeppis-gallup>

Tulokset

2025

[Viikko 3-4/2025 \(Asukasbudjetti 2025 – teema: kaupungin keskusta\)](#)

[Viikko 5-6/2025 \(Terveysbarometri 2025\)](#)

[Viikko 7-8/2025 \(Fäboda asukkaan näkökulmasta\)](#)

[Viikko 9-10/2025 \(Asukasbudjetti 2025 – teema: kaupungin keskusta\)](#)

[Viikko 11-12/2025 \(Asennekartoitus, pyöräilystä\)](#)

[Viikko 13-14/2025 \(Kaksikielisyysohjelma\)](#)

[Viikko 17-18/2025 \(Kaupungin asukkaiden vaikuttamismahdollisuudet\)](#)

[Viikko 19-20/2025 \(Kaupungin pyörätiet\)](#)

[Viikko 21-22/2025 \(Lukemalla hyvinvointia arkeen – seuranta\)](#)

[Viikko 23-24/2025 \(Runeberginviikko\)](#)

[Viikko 33-34/2025 \(Jaakon päivät\)](#)

Kyselyjä, gallupeja tms.

Idealinko

Tällä lomakkeella voit ehdottaa ideaa, jonka avulla Kankaanpäää kehitetään positiiviseen suuntaan. Olit sitten yrittäjä, tavallinen duunari, opettaja, opiskelija, nuori, vanha... vaikka olisit muuttanut poisikin Kankaanpäästä tai viihdyt täällä vain osan vuodesta - kerro meille mitä me kaupunkina voisimme tehdä toisin!

Aloitteet/ideat voivat liittyä toimintatapoihin, palveluihin, markkinointiin, uusien asukkaiden hankintaan, yrityksiin, melkein mihin vain, kunhan se vie kaupunkia positiivisessa mielessä eteenpäin. Pyrimme löytämään vaikuttavia ideoita!

Parhaimmillaan ideassa on mukana myös ratkaisuehdotus, eikä vain ongelman kuvausta

Osallisuusmallin luonnoksesta kysely kuntalaisille

Kuopion kaupunki on käynnistänyt kaupunkitasoisen osallisuus- ja vuorovaikutusmallin valmistelun. Kuntalaisilta pyydetään kommentteja osallisuusmallin luonnokseen sähköisen kyselyn avulla. Kuopion lähidemokratiajaosto päätti 15.4.2025 kokouksessaan laittaa vireille osallisuusmallin valmistelun ja varaa vaikuttamismahdollisuudet asukkaille, [...]

Kuntalaiskysely Paltamon kunnan kehittämisohjelmasta

Janakkala

Kuntalaiskysely: Satoja ideoita kunnan tuottojen lisäämiseksi ja vetovoiman kehittämiseksi

Tule mukaan rakentamaan tulevaisuuden Vaasaa – vastaa strategiakyselyyn!

Asukasraadit

DEMOKRATIA & OSALLISUUS

ASUKKAAT

Asukas- ja käyttäjäraadit ovat vantaalaisista koostuvia ryhmiä, jotka osallistuvat kaupungin palvelujen ja hankkeiden valmisteluun.

Mikä on Kansalaispaneeli?

Kansalaispaneeli on Turun kaupungin tapa osallistaa asukkaita päätöksentekoon. Paneeliin valitaan satunnaisesti kaupunkilaisia eri taustoista, jotta saadaan monipuolisia näkökulmia.

Puntaroivat kansalaiskeskustelut

Puntaroivissa kansalaiskeskusteluissa on mahdollisuus keskustella tärkeistä kaupungin asioista muiden asukkaiden ja asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on ymmärtää asiat syvällisesti ja löytää yllä ratkaisuja.

11.8.2025

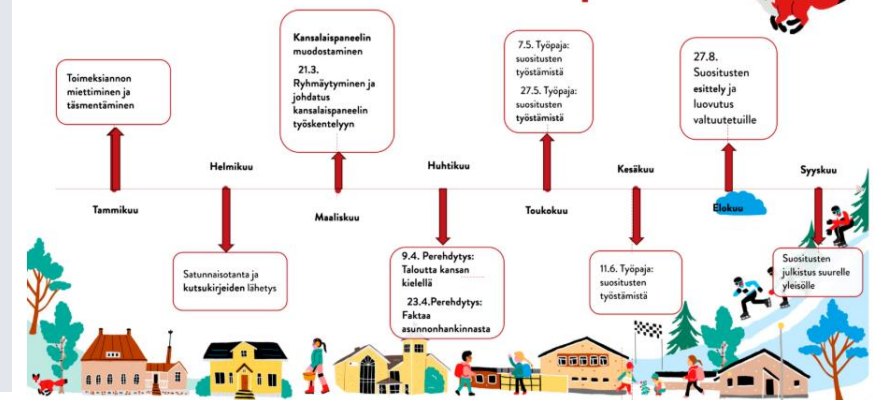
JYVÄSKYLÄN ASUKASPANEELI ANTOI
KAUPUNGINHALLITUKSELLE EVÄSTYKSENSÄ
STRATEGIATYÖHÖN - KAUPUNGIN PÄIVITETTY
STRATEGIA PÄÄTÖKSENTEKOON
LOPPUVUODESTA

**Avoimen hallinnon demokratiatunnustus
Jyväskylän kansalaispaneelille**

Rautalammin kansalaispaneeli

Rautalammin kansalaispaneeli sai valmiiksi
suositukset vuokra-asumisen kehittämiseen

Rautalammin kansalaispaneeli

Taloussuunnittelun kansalaispaneeli

Hartola panostaa asukasyhteistyöhön asukasraatien avulla

Hartolassa on tänä keväänä käynnistetty teemakohtaiset asukasraadit asukkaiden ja kansalaisjärjestöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

UUTINEN | 17.6.2024

Eri kuntalaisryhmien ja kunnanosien kartoittamista

KOTOFOORUMI

Kotofoorumi – Yhdessä rakennamme Kaikkien Hämeenlinnaa

Kotofoorumit ovat Hämeenlinnan kaupungin monikulttuurisuuden sydän, joka tuo yhteen kaupungin työntekijät, alueen toimijat ja kuntalaiset. Foorumit ovat tilaisuus lisätä ymmärrystä maahan muutosta, jakaa tietoa, verkostoitua ja kehittää yhteistä toimintaa maahanmuuttajien kotoutumisen tukemiseksi.

Kotofoorumi on avoin kaikille, jotka tekevät työtä tai vapaaehtoistyötä kotoutumisen edistämisen parissa tai ovat kiinnostuneita monikulttuurisuudesta.

Kotofoorumeja järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Jokainen foorumi on ainutlaatuinen tilaisuus oppia, jakaa ja kasvaa yhdessä.

Onko sinulla aihe, jonka haluaisit tuoda Kotofoorumiin? Tarjoamme tukea tilajärjestelyissä ja tapahtuman mainonnassa.

Tule mukaan ja tee Kotofoorumi omaksesi!

Hämeenlinna, ikäihmisten hyvän arjen kotikaupunki 2025-2029

17.10.2025

Ikäraati 2025 järjestää kaikille avoimen yleisöt
Hämeenlinnan Raatihuoneella tiistaina 28.10.2025

Nivalassa osallistetaan kyläläisiä kyläporinoiden voimin

Nivalassa käynnistyi viime vuoden alussa kyläneuvoston toiminta. Kaupunkistrategiassamme jo mainitaan Nivalan olevan vahva kylien kaupunki, joten kyläneuvostotoiminta tukee sen toteutumista. Kyläneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien kylien yhteistyö- ja keskustelufoorumi sekä vaikuttamis- ja osallistumiselin kaupungissa. Kyläneuvosto toimii kokonaisvaltaisesti Nivalan eri kylien yhteistyön sekä kaupungin ja kylien välisen yhteistyön edistämiseksi.

yhdessaosallisuutta.diak.fi/nivalassa-osallistetaan-kylalaisia-kyläporinoiden-voimin/

Kutsu verkostotoimijoille: Tervetuloa Oulun kaupungin hyvinvointisuunnitelman valmistelun työpajaan 9.12.

14.10.2025

Kutsumme järjestöt, yhdistykset, seurakunnat ja urheiluseurat sekä muut hyvinvointia edistävät toimijat valmistelevaan yhdessä Oulun kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa!

Kunnat pyytävät kutsumaan kylään

Kutsu Kaupunki Kylään!

Ajankohtaiset asiat

Vaihdetaan kuulumiset

Yhteiset kehittämisideat

Askarruttaako jokin asia Pirkkalassa – kutsu kunta kylään!

tammi 25, 2023 | Kunta ja hallinto, Uutiset

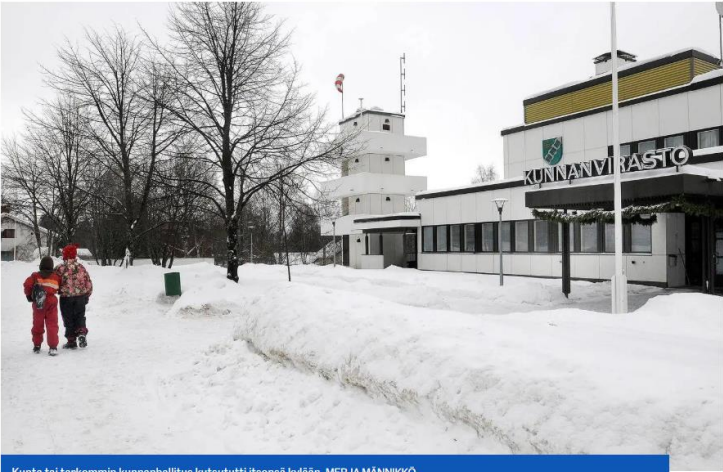
Pirkkala haluaa nyt tarjota kuntalaisille uuden tavan keskustella asioista niistä vastaavien ihmisten kanssa. Yhdistykset, yhteisöt ja erilaiset ryhmät voivat kutsua kunnan johtoa ja työntekijöitä kylään vaihtamaan ajatuksia kunnan palveluista vaikkapa kahvikupposten ääressä.

Pirkkalan kunta on olemassa kuntalaisia varten. Siksi kuntaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Jo olemassa olevien yhteistyömahdollisuuksien lisäksi Pirkkala haluaa uudentyypisten kohtaamisten avulla kuulla suoraan kuntalaisten ajatuksia ja mielipiteitä.

”Nämä tapaamiset tuovat oman lisänsä kunnan ja kuntalaisten väliseen yhteistyöhön. Kohtaamisissa on tarkoitus lisätä ymmärrystä yhteisistä asioista puolin ja toisin positiivisessa hengessä. Ne eivät luonnollisesti korvaa virallisia kanavia ja päätöksentekoa. Yhteisöt voivat ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä ja kertoa mistä haluavat keskustella. Samalla voi ehdottaa kenet haluaisi kylään tai me katsomme sopivat vierailijat kunnalta aiheen mukaan”, toteaa Pirkkalan kansliapäällikkö **Jaakko Joensuu**.

Mitä haluaisit kertoa päättäjälle? – Kutsu kunnan-hallitus kylään

Kunta tai tarkemmin kunnanhallitus kutsututti itsensä kylään. MERJA MÄNNIKÖ

KUTSU TAIVASSALON KUNTA YRITYSVIERAILULLE

2.5.2024 / Tuuli

YRITTÄJÄ, KUTSU KUNTA KYLÄÄN!

Haluamme tuntea teidät

Tietää mitä teette

Tehdä elinvoimaa yhdessä

Laittaa rattaat pyörimään

Laita meille kutsu!

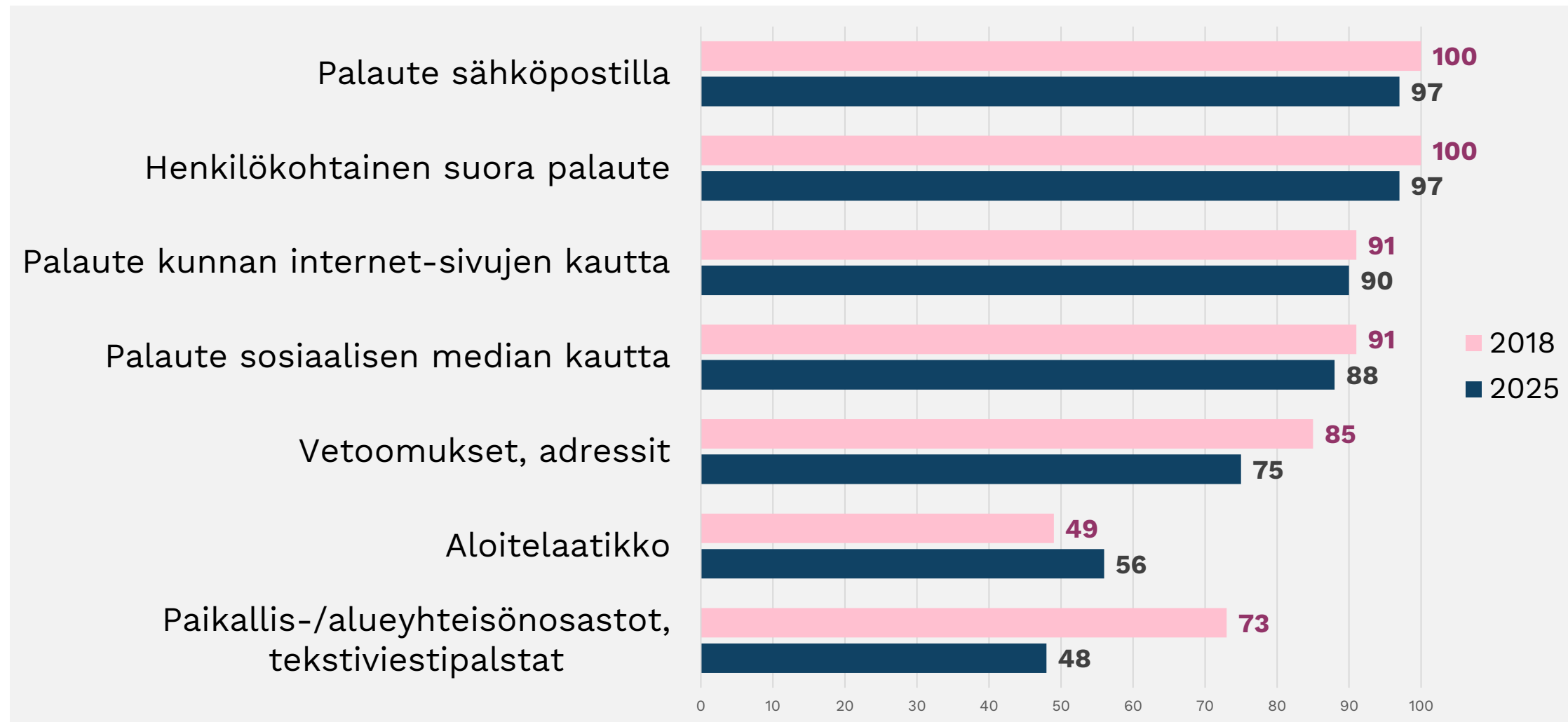

**Kunnissa käytössä
keskimäärin viisi erilaista
palautteenantotapaa -**

**Palautejärjestelmä voi osin
korvata kuntalaisaloitteita**

Käytössä olleiden palautetapojen yleisyys vuonna 2018 ja valtuustokaudella 2021-2025.

(% vastanneista kunnista käytössä) (N-2018=184-192; N-2025=153)

Palautteet, kehitysideat ja vikailmoitukset

Anna palautetta, ilmoita korjaustarpeesta tai kytty Hyvinkään kaupungin palveluista. Ehdän kirjoita lomakkeeseen henkilötietoja ja muuta arkaluonteista tietoa. Lisätietoja <https://tietosuoja.fi/mika-on-henkilötieto>

Jokaisen palautteen käy läpi oma työntekijämme. Hyödynnämme tekoälyä palautteiden käsittelyssä ja analysoinnissa.

Kiireellisissä hätä- ja vikatapauksissa ota yhteyttä **vikailmoitus- tai päivystysnumeroiden** kautta.

Valitse aihe, jota palautteesi koskee. Jos et löydä sopivaa kohtaa, niin voit jättää yleisen palautteen.

Ohje palautteen antamiseen

Kaivotus, rakentaminen, veshuolto ja kaupungin tilat

Kadut ja liikenne

Kasvatus ja koulutus

Kulttuuri ja tapahtumat

Liikunta ja luonnon virkistyskäyttö

Nuorisotoiminta

Puistot, ympäristö ja ympäristöterveys

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Viestintä ja markkinointi

Yritykset, elinkeinoelämä ja matkailu

Yleinen palaute

Raportit

Helsinki

Helsingin kaupunki

Palautteet

Anna palautetta Tee vikailmoitus Palautteet kartalla Hae palautteita Tietoa palautepalvelusta

Palautetta Helsingille

Auta meitä tekemään Helsingistä entistä kauniimpi ja toimivampi. Anna palautetta palveluistamme tai tee vikailmoitus esimerkiksi kuopasta kadulla. Vastaamme viestiäsi viikon kuluessa.

Paljon hyviä esimerkkejä, mm.

- palautteet.hel.fi
- kerrokantasi.hel.fi
- eHyvinkaa.fi/palaute
- easiointi.espoo.fi/eFeedback/fi
- e-kartta.ouka.fi/efeedback
- [Om Pedersöre](#) > [Pedersöres kommunikation](#) > Pedersöreappen
- alajarvi.fi/etusivu/palaute/

Anna palautetta Vaikuta ja ideoi Hae ja selaa palautteita

Valitse alta aihealue, jota palautteesi koskee tai rajaa aiheita haulla

Mitä palautteesi koskee?

Asuminen, ympäristö ja kadut

Päivähoito ja koulutus

Kulttuuri, liikunta ja ulkoilu

Kiinteistönhoito, ateriat ja puhtauspalvelut

Päätöksenteko, hallinto ja yleinen palaute

Työllisyys- ja elinkeinopalvelut

Verkkosivut ja sähköinen asiointi

Joukkoliikenne

Pedersöreappen

Ladda ner Pedersöreappen i din mobiltelefon!

Pedersöreappen är en mobilapplikation som gör det enkelt för dig att bära med dig kommunen i fickan. Appen erbjuder en översikt över kommunens nyheter och aktuella evenemang, utbudet av lediga bostadstyper och hyresbostäder. Via appen kan du skicka feedback till kommunen och göra platspecifika felanmälningar med verktyget Verhi – och på kartan syns också tidigare felanmälningar som rapporteras in.

I Pedersöre appen finns också idrottsbyråns bokningskalender Time, där du ser vilka idrottsplatser som finns i kommunen och vilka lediga tider som kan bokas. På sikt ska det också bli möjligt att köpa gymkort till Sportis i webbshoppen, den funktionen är under utveckling.

Vi vill också utveckla aktivitetskartan med olika besöksobjekt, men redan nu är till exempel idrottsplatser och några sevärheter inpräglade på kartan, samt en del annan service. Uppgifter om idrottsplatserna hämtas från Låps, som är en landsomfattande och öppen databas.

Appen är ett kommunalt samarbetsprojekt som finansieras av Finansministeriet. I samarbetet ingår Jakobstad, Larsmo, Nykarleby, Vörå och Korsnäs, som fungerar som pilotkommun.

Du laddar ner Pedersöre appen i appbutiken i din smarttelefon. Sök på "Pedersöre appen".

Den finns också som [webbversion](#).

Palaute

Toimivampi kaupunki palautteella!

Täällä voit antaa palautetta tai kysyä Alajärven kaupungin palveluista, toiminnasta ja päätöksenteosta.

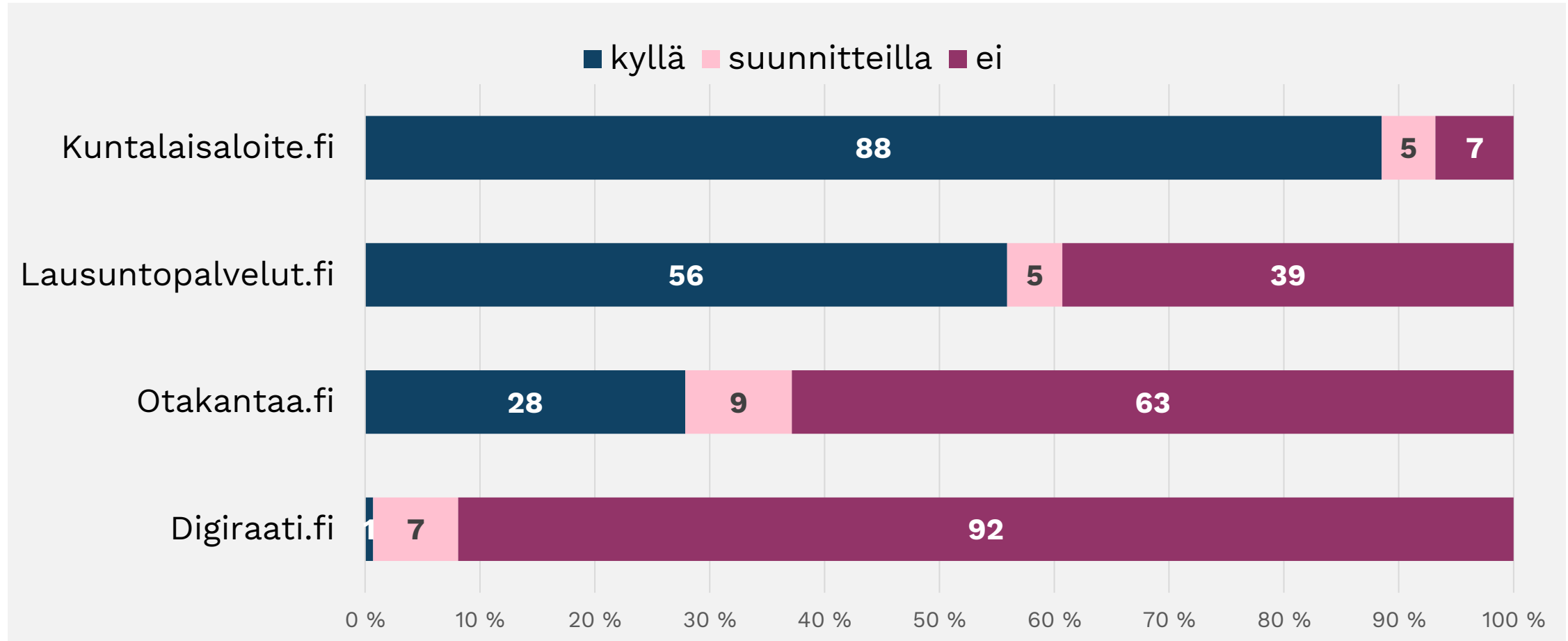
Asiakaspalautteet ovat tärkeitä kaupungin toiminnan kehittämiseksi. Toivomme palautetta sekä asukkailta, yrityksiltä että matkailijoilta.

Älä kirjoita palautteeseen arkaluonteista tietoa, kuten terveystietoja, henkilötunnuksia, pankkitilin numeroita tms. Tiedot eivät välity eteenpäin esim. terveyskeskuksen ajanvaraukseen tai toimeentulotukeen.

Tällä palautelomakkeella ei voi varata aikaa terveys- tai muihin kunnan palveluihin, ei uusia reseptejä, eikä pyytää yhteydenottoa terveydenhoito- tai muissa asioissa. Lomakkeelle ei tule laittaa mitään terveyteen, sosiaalihuoltoon tai muuhun asiaan liittyviä luottamuksellisia tietoja.

Oikeusministeriön tarjoamien maksuttomien osallisuus- palvelujen yleisyys kunnissa 2025

(% vastanneista, N=136-148)

espoo.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta

Osallistuminen ja vaikuttaminen ovat ovi osallisuuteen

- ⇒ Ajankohtaiset osallistumiseen liittyvät sisällöt
- ⇒ Espoon osallisuusmalli
- ⇒ Hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen Espoon kaupungissa
- ⇒ Päätöksenteko
- ⇒ Vaalit
- ⇒ Asukastoiminta
- ⇒ Espoo-tarina
- ⇒ Muutoksenhaku päätöksiin
- ⇒ Sosiaalinen media

Jokaiselle mahdollisuus osallistua

Oulussa tavoitteena on, että kaikki kokevat tulevansa kuulluiksi ja ymmärretyiksi ja kaikilla on samat mahdollisuudet toimia, osallistua ja vaikuttaa asuinalueellaan sekä koko kaupungissa.

Vaikuta ja osallistu

Mitkä asiat kaupungin toiminnassa tulisi nousta enemmän esille?

Oisiko sinulla ajatuksia kaupungin toimintojen ja palveluiden kehittämiseen?

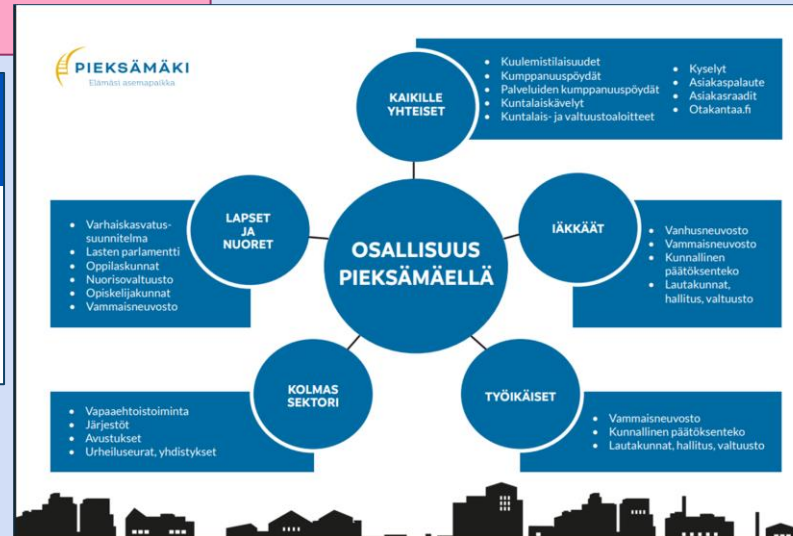
Kaupunkimme on meidän asukkaiden yhteinen ympäristö ja jokaisella tulee olla mahdollisuuksia osallistua sen rakentamiseen.

Osallistu ja vaikuta

Voit osallistua ja vaikuttaa kotikaupunkisi kehittämiseen monella eri tavalla.

- ⇒ Anna palautetta
- ⇒ Osallistu kaupunkisuunnitteluun
- ⇒ Tee kuntalaisaloite
- ⇒ Järjestä tapahtuma
- ⇒ Meidän puisto
- ⇒ Tilaa uutiskirje
- ⇒ Järjestä talkoot
- ⇒ Tee järjestöyhteistyötä
- ⇒ Varaa tiloja

[Etusivu](#) > Osallistu ja vaikuta

Osallistu ja vaikuta

Tule mukaan tekemään Tampereesta entistäkin parempi. Sinulla on monia tapoja osallistua ja vaikuttaa. Tervetuloa tutustumaan niihin!

- **Vastaa kyselyihin ja osallistu suunnitteluun**
Kyselyt, Tampereen raati, osallistuva budjetointi, kaavoitus
- **Järjestä itse toimintaa**
Järjestä talkoita ja korttelijuhlia, osallistu eri toimijoiden tarjoamiin vapaaehtoistehtäviin
- **Lasten ja nuorten vaikuttaminen**
Lasten parlamentti, nuorisovaltuusto, Vaikuta-päivät
- **Osallistu keskustelutilaisuuksiin**
Tampereisten illat, Tampereen kanava
- **Yhdistyksille**
Yhteistyöverkostot, neuvontaa, uutiskirje
- **Tee aloite**
Kuntalaisaloite, kansanäänestysaloite
- **Vaalit ja äänestäminen**
Kuntavaalit, hyvinvointialueiden aluevaalit
- **Ota yhteyttä edustajaasi**
Maahanmuuttajaneuvosto, vammaisneuvosto, romantiryhmä, vanhusneuvosto
- **Osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelma**
Osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelma

VAASASSA ON
HELPPO OLLA
VAIKUTTAJA

Osallistu ja vaikuta!

Vaasa on ihmisten kaupunki. Haluamme, että jokaiselle löytyy omannäköinen tapa osallistua ja tehdä kaupungista yhteinen. Tervetuloa tutustumaan vaikuttamiskanaviin ja demokraattiseen päätöksentekoon.

”Kun kansalaiset ymmärtävät, miten päätökset syntyvät ja miten ne vaikuttavat heidän arkeensa, he voivat osallistua aktiivisemmin yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vaikuttaa päätöksentekoon. Tämä vahvistaa demokratiaa ja yhteisöllisyyttä.”

Lähde: Kuntalaisten asialla Avoimuuden ja julkisuuden merkitys paikallisdemokratialle. Utismedian liitto 2025.

Kiitos!

Marianne Pekola-Sjöblom
p. 050 337 5634
marianne.pekola-sjoblom @ kuntaliitto.fi
@M_PekolaSjoblom

Kuntaliiton tiedote 13.11.2024: [Luottamus kuntapäättäjiin vakaata, mutta kaipaa vahvistamista.](#)

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi